

MUZEJSKI DOKUMENTACIJSKI CENTAR

Mesnička 5, 10000 Zagreb, tel.: 42-65-34, 42-40-77 fax: 43-08-51

DOKUMENTACIJSKI FONDOVI CENTRA I INFORMATIZACIJA MUZEJSKE DJELATNOSTI U HRVATSKOJ I MDC-u

- Rad na informatizaciji dokumentacijskih fondova o muzejima i galerijama Hrvatske MDC-a nastavljen je u programima ISIS a dorađeni su programi za razvrstavanje, ispis i proširenje evidencija.
- Baze podataka MDC-a:
- Plakati u programu ISIS, unos podataka o plakatima muzeja tiskanih tijekom 1995. godine;
- Fototeka/Dijateka u programu ISIS - hipertekst. Automatizirana je proizvodnja hipertekstualnoga prikaza fototeke. Uvršteno je novih 519 dijapozitiva, te 1091 fotografija;
- Registar muzejske djelatnosti u programu DBASE-hipertekst sa stalnim dopunjavanjem i unosom izmjena i dopuna podataka prema polugodišnjem anketnom upitniku MDC-a;
- Mikroteka u programu ISIS, s unosom novih podataka o inventarnim knjigama muzeja Hrvatske snimljenim 1995. godine;
- Knjižnica u programu ISIS, uz proizvodnju kataloga godišnjih prinova u knjižnici MDC-a, definirana je i obrada tezaurusa za potrebe knjižnice;
- Hemeroteka u programu ISIS - hipertekst, obrađeno je novih 880 hemerotečnih jedinica;
- Interliber - izdavaštvo muzeja i galerija Hrvatske - u programu ISIS, priprema podataka za ovogodišnju izložbu muzejskog izdavaštva u Hrvatskoj;
- Adresar u programu DBASE;
- Vodič kroz muzeje Hrvatske u programu DBASE-hipertekst;
- Štete na muzejima tijekom rata u programu MS Word;
- Vodič kroz muzeje Hrvatske na engleskom jeziku u programu DBASE-hipertekst;
- Tezaurus muzejske građe u programu ISIS - hipertekst;
- Registar ukradenih umjetnina u programu Word;
- Izvjješća muzeja Hrvatske o zaštiti muzejskih fondova, evakuaciji i dr. vezana uz Domovinski rat u programu MS Word;
- Izvjješća o radu muzeja i galerija Hrvatske - program MS Word - obrađena izvješća i programi rada muzeja Hrvatske za 1994. i 1995. godinu;
- Razvoj modela informatizacije muzejske djelatnosti u Hrvatskoj.

Ponovno se poradi nefinanciranja projekta MUGIS i tijekom ove godine radilo na realizaciji softverske podrške prema definiranom modelu u programskom rješenju Micro CDS/ISIS koji je dostupan za uporabu neprofitabilnim ustanovama od strane UNESCO-a. Upotrebu ISIS-a za Hrvatsku koordinira NSB.

Pri MDC-u je razvijena hrvatska verzija programa ISIS, koja je korištena za 20-ak vrsta zbirki, od kojih se dio primjenjuje neposredno u MDC-u a dio je izrađen za

potrebe muzejskih ustanova grada Zagreba i Hrvatske, npr. u Muzeju za umjetnost i obrt, Fundaciji Meštrović, Hrvatskome povijesnome muzeju, MDC-u, Hrvatskom poštansko-telekomunikacijskom muzeju, Muzeju Vukovara u progonstvu, Katedri za muzeologiju Odsjek informacijskih znanosti Filozofskog fakulteta, Zagreb, te u Muzeju u Livnu, Zbirci Bogišić, Cavtat, Zavičajnom muzeju Županja, Galeriji Meštrović u Splitu i dr.

- Pripremljena zasebna baza podataka iz Vodiča kroz muzeje za potrebe publiciranja u ediciji Antilabirint, Zagreb.
- Definirane su strukture baza i obrazaca za unos, pretraživanje i ispis za veći dio postojećih baza podataka MDC-a i kreirane nove baze za pregled crkvenih zbirki, muzeja i inventara i dr.

Suradnja s ustanovama kulture i udruženjima:

- U suradnji s Ministarstvom znanosti Hrvatske, Sveučilišnim računskim centrom, Zagreb, i Hrvatskom akademskom mrežom - CARnet pri MDC-u je otpočela s radom radna stanica za CARnet. Time je omogućeno korištenje svjetskih mreža za razmjenu informacija i uključivanje podacima iz muzejske djelatnosti Hrvatske u nju.
- Ministarstvo znanosti RH, CARNet, suradnja s UNESCO-om
  - IRMO - uključivanje baza podataka MDC-a u bazu CULTURELINK
  - Nacionalna i sveučilišna biblioteka
  - Državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine
  - Državni arhiv Hrvatske
  - Institut informacijskih znanosti
  - Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo
  - Sveučilišni računski centar i dr.
  - Suradnja na projektima o identifikaciji kulturnih dobara

Nastavak suradnje, otpočete u 1994. godini, s Getty Art History Information Program, SAD, na skupnom istraživačkom projektu ICOM-a, UNESCO-a, Vijeća Europe i Getty AHIP, naslova International Documentation Standards for the Protection of Cultural Objects - Information Recorded for the Documentation, Tracking and Recovery of Cultural Objects. Na projektom zadatku sudjeluje 300 institucija iz 100 zemalja.

Projekt je prezentiran i na 17. generalnoj konferenciji ICOM-a u Norveškoj, tijekom srpnja 1995. godine i na konferenciji Art Loss Registera u Londonu, u studenom 1995. Planiran je nastavak suradnje MDC-a na istom projektu i sljedećih godina.

MDC je za Misiju ICOM-a i Vijeća Europe o utvrđivanja stanja zbirki Gradskog muzeja Vukovar rekviriranih tijekom 1991. godine iz Vukovara, izradio i bazu podataka o pokretnoj kulturnoj baštini vukovarskog Muzeja, te tamošnjih crkava, suradnjom s djelatnicima Dražavne uprave za zaštitu kulturne i

prirodne baštine te Gradskog muzeja Vukovara u progonstvu, kao podloge za program potraživanja povrata rekviriranih kulturnih dobara. Ta baza podataka je proširena za potrebe izradbe novoga projekta o obnovi Vukovara koji financira UNESCO. Izrađena je i lista rječnika za pretraživanje i lista za razmjenu za potrebe Vijeća Europe.

U drugoj polovici 1995. pribavljena je dopunska informatička oprema, mrežni sistem i otpočeto s intenzivnijim radom na CARNetu.

Nastavak mikrosnimanja inventarnih knjiga dijela muzeja

Suradnjom s Državnim arhivom Hrvatske organizirano sigurnosno mikrosnimanje inventarnih knjiga preostalih muzeja - iz Županje, Osijeka, Požege, Sl. Broda, Krapine, Drniša, Knina, Splita, Šibenika i dr.

KNJIŽNICA MDC-a

Nastavilo se formiranje bibliotečne baze podataka o zbirci na elektroničkom mediju korištenjem bibliotečne aplikacije izrađene po modelu MDC-a na temelju programske podrške CDS/ISIS. Izvršene su i korekcije bibliotečne aplikacije s obzirom na novouvidene potrebe za standardiziranu obradu knjižnične zbirke.

Osposobljena je radna stanica za korisničko pretraživanje zbirki MDC-a (knjižnica, hemeroteca, plakati, registar muzejske djelatnosti).

Bibliotečna baza podataka sadržava obrađenih 6330 zapisa - monografskih publikacija, kataloga, periodike. U 1995. godini uneseno 1639 novih zapisa.

Bibliotečnom obradom i unosom podataka o "starom" knjižnom fondu u kompjutoriziranu bazu, kontinuirano se provodi bibliotečna revizija zbirke knjižnice.

U kompjutorsku bazu rukopisa sa 975 zapisa uneseno je 189 nova zapisa.

Nastavljena je suradnja sa Katedrom za muzeologiju Filozofskog fakulteta i održana predavanja o knjižnoj djelatnosti u MDC-u.

Zasebna cjelina je i obrada publikacija muzeja i galerija Hrvatske za izložbu Interliber '95., korištenjem kompjutorske tehnologije i bibliotečne aplikacije izrađene u ISIS-u.

Knjižničarka je od IFLA-e (Sekcije za umjetničke knjižnice) imenovana za koordinatora za izradbu ankete i analize umjetničkih knjižnica u Republici Hrvatskoj. Izrađen je adresar tih knjižnica i obavljeno anketiranje. Rezultati toga istraživanja uključeni su u međunarodni IFLA direktorij koji će biti pristupačan i preko INTERNET-a, odnosno CARNeta.

Za potrebe prvog dvobraja 1995. godine Biltena o informatizaciji muzejske djelatnosti knjižničarka je pripremila tekst svoga diplomskog rada "Izrada i primjena predmetnog kazala ICOM-ove muzeološke klasifikacije".

Izrađena je anotirana bibliografija prinovljenog fonda za drugi broj Prinova knjižnice MDC-a.

Izrađena je Bibliografija Informaticae Museologicae u kojoj su svi prilozi objavljeni u njenih 25 godina izlaženja.

Uslugama knjižnice - čitaonica, posudba, CD-ROM, koristilo se 388 korisnika.

Knjižnica od ove godine radi u adekvatnijim, preuređenim prostorijama MDC-a, sa 12 mjesta u čitaonici za korisnike knjižnice.

IZDAVAČKA DJELATNOST MDC-a I SURADNJA S OSTALIM INSTITUCIJAMA

Muzeološki časopis - Informatica museologica

Priprema za tisak četverbroja časopisa s temom broja o novim stalnim muzejskim postavima u Republici Hrvatskoj, prilogima iz muzejske teorije i prakse i dr.

Održana su 2 sastanka Redakcijskog odbora, organizirana suradnja s autorima tekstova, organizacija i suradnju pri prijevodu tekstova na engleski jezik, izrada sažetaka, nabava i odabir fotografija, suradnja s dizajnerom, lektorom, tiskarom. Organizacija i kompjutorski unos kompletnog materijala časopisa u MDC-u.

Svi stručni djelatnici Centra napisali su i niz tekstova za taj časopis.

Izlazak iz tiska planira se u prvoj polovici 1996.

Muzeološki zbornik - Muzeologija br. 32

Zbornik je posvećen temi Kolekcionari i donacije gradu Zagrebu. Ovaj tematski broj pokušat će dati prikaze različitih sudbina umjetničkih kolekcija na tlu Republike Hrvatske; od 19. stoljeća i nepoznatih kolekcionara do donacija muzejskim institucijama. Angažirano je 12 vanjskih suradnika a bit će objavljene i fotografije privatnih zbirki snimane specijalno za ovaj broj.

Rad urednice u Državnom arhivu Hrvatske i Arhivu HAZU te priprema istraživanja u Arhivu Nacionalnog muzeja Mađarske u Budimpešti.

Obavljeni su poslovi koncepcije i urednički poslovi kao i tehnički poslovi vezani uz tiskanje Muzeologije.

Muzeologija je predana u tisak.

Priručnik za muzeje - zaštita muzejskih zbirki

Višegodišnjom suradnjom MDC-a sa Scottish Museums Concil iz Edinburgha, ustupljena su prava za korištenje njihova Priručnika za zaštitu muzejskih zbirki i pratećeg videa. Priručnik je umnožen za potrebe sudionike tečajeva o preventivnoj zaštiti u muzejima koji je MDC proveo tijekom svibnja 1995. godine za kustose zagrebačkih muzeja.

Bulletin o informatizaciji muzejske djelatnosti hrvatske

Tiskan je dvobroj Biltena 1/2, 1995. s osnovnom temom Izrada i primjena predmetnog kazala

ICOM-ove muzeološke klasifikacije, rad knjižničarke MDC-a Snježane Radovanlije, prof.

Bilten se besplatno šalje svim muzejima Hrvatske i nizu relevantnih kulturnih institucija.

Prinove knjižnice MDC-a

Pripremljen je za tisak drugi broj biltena Prinova u kojem su prezentirani novi naslovi u knjižnici MDC-a iz prve polovice 1995. godine. Pregled je popraćen i sažecima publikacija.

Bilten se besplatno šalje muzejima zagrebačke regije kao i većim muzejima Hrvatske.

Izvjješća gradskih muzeja Zagreb za 1994. godinu

Prvi broj Izvjješća prezentira izvješća 11 zagrebačkih muzeja. Obrada i redakcija tekstova obavljena u suradnji s Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i znanost, Zagreb.

Tekstovi objavljeni u inozemnim i hrvatskim publikacijama

Uz referate djelatnika Centra održane na skupovima koji su objavljeni ili u pripremi za objavljivanje, objavljeni su i sljedeći prilozi o djelatnosti MDC-a:

Museum Abstract International, vol. 1-4, 1995. Scottish Museum Council, Edinburgh, Scotland. Tiskane su bibliografske anotacije članaka iz svih izdanja MDC-a (Informatica Museologica, Muzeologija i dr.)

Seventh Information Report on war damage to the cultural heritage in Croatia and Bosnia-Herzegovina presented by the Committee on Culture and Education. Report on a fact-finding mission in December 1994 to Zagreb and in February 1995 to Belgrade, Novi Sad and Vukovar by Mr Hans-Christoph von Imhoff, consultant expert. Council of Europe, 15 May 1995, Doc.7308, pp.2-37.

Eight Information Report on war damage to the cultural heritage in Croatia and Bosnia-Herzegovina presented by the Committee on Culture and Education. European Community Monitoring Mission (ECMM). Council of Europe, 28 June 1995, Doc.7341, pp.2-13.

Bollag, Burton. Croats Seek Collection's Return. Art&Auction, April, 1995, New York, p.22.

IZLOŽBENA DJELATNOST - IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA I GALERIJA HRVATSKE - INTERLIBER ž95.

MDC je otpočeo prikupljanje publikacija muzeja i galerija Hrvatske za 15. izložbu muzejskog izdavaštva u okviru manifestacije INTERLIBER na Zagrebačkom velesajmu.

Unatoč višestrukim pozivima muzejima za sudjelovanje na Interliberu, odaziv muzeja bio je vrlo slab te je izložba održana u knjižnici MDC-a.

MEĐUNARODNI DAN MUZEJA, 18.5.1995.

Organizacija obilježavanja Međunarodnog dana muzeja usmjerena je prema ovogodišnjoj preporuci ICOM-a o temi Odaziv i obveza, u svim muzejima i galerijama Hrvatske.

Organizacija i tiskanje prigodnog plakata, 15. u seriji, autora dizajnera Borisa Ljubičića, Studio International Zagreb, i distribucija svim muzejima Hrvatske te relevantnim inozemnim institucijama.

Prikupljanje i obrada podataka o programima muzejskih manifestacija vezanih uz Dan muzeja i izrada press informacije.

Za Informaticu Museologicu pripremljen je pregled o programima hrvatskih muzeja za Dan muzeja u 1995. godini.

Sudjelovanje djelatnika MDC-a u programima Hrvatskog radija o temi uz Dan muzeja.

MUZEOLOŠKA DJELATNOST

Muzeološka obnova muzeja i galerija:

Nastavljen rad na dopuni dokumentacijske podloge za projekt MDC-a Muzeološka obnova muzeja i galerija oštećenih tijekom Domovinskog rata u uskoj suradnji sa stručnjacima iz 42 oštećena muzeja kao i sa stručnjacima Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb, Ministarstvom graditeljstva i dr.;

Davanje stručnih mišljenja o potrebi očuvanja kontinuiteta djelovanja Zavičajnog muzeja Imotski, Galerije Dešković - Bol, Pomorskog muzeja HRM, Split, Etnografskog muzeja, Split i dr.;

Izradba muzeološkog prijedloga za muzejske sadržaje u osječkoj Tvrđi u suradnji s osječkim muzejom i galerijom, u svrhu rasprave o revitalizaciji osječke Tvrđe - projekta koji se vodi uz pomoć Vijeća Europe, s namjerom da se u projekt Tvrđe kao sveučilišnoga centra uključi i muzejsko-galerijska djelatnost. Taj projekt vodi Državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb;

- izradba prijedloga muzeološke koncepcija za muzeje u Konavlima u okviru Projekta UNESCO za Konavle koju vodi Hrvatska komisija za suradnju s UNESCO-om;
- dogovori s djelatnicima Gradskog muzeja iz Požege i očevid na terenu, za izradbu prijedloga novoga stalnoga postava toga muzeja u suradnji s Institutom za povijest umjetnosti iz Zagreba;
- izradba dijela projektnog zadatka za projekt Obnova Vukovara, u dijelu koji se odnosi na dokumentaciju i informatičku obrađenost fonda Gradskog muzeja Vukovara kao i programa za restituciju te muzeološku obnovu vukovarskih muzeja. Taj je projekt podržan od UNESCO-a a vodi ga Hrvatska komisija za suradnju s UNESCO-om.

Fact Finding Mission u Hrvatskoj o štetama uzrokovanim ratom u muzejima i galerijama i o problemu zbirki Gradskoga muzeja Vukovara organiziranih od Vijeća Europe i ICOM-a

Na godišnjem sastanku Savjetodavnog i Izvršnog vijeća ICOM-a, održanog 1994. godine u Parizu potaknuta je provedba akcija stručne i materijalne pomoći hrvatskim muzejima koje koordinira MDC.

Tijekom prve polovice 1995. godine ICOM-ov komitet za konzervaciju pripremio je program stručne pomoći u restauriranju muzejske građe oštećene tijekom rata, Nacionalni komitet ICOM-a SAD-a i Američko udruženje muzeja organizirali su predavanja predsjednika HNK ICOM-a na godišnjoj skupštini Američkog muzejskog udruženja, SAD, svibnja 1995. godine o temi ratnih šteta na muzejima u Hrvatskoj a Nacionalni komitet ICOM-a Nizozemske poslao je novčanu pomoć koja je u MDC-u iskorištena za nabavu minimalne oprme za preventivnu zaštitu dijela muzeja oštećenih tijekom rata (Osijek, Vinkovci, Gospić).

Druga misija ICOM-a i Vijeća Europe, radi pripreme stručnih podloga za utvrđivanje stanja zbirki Gradskoga muzeja Vukovar i fondova katoličke i pravoslavne crkve u Vukovaru, na lokacijama u Novom Sadu, Srbija, i u Vukovaru, realizirana je prosinca 1994. Stručni suradnik navedenih organizacija gospodin Hans-Christoph von Imhoff, sudjelovao je na sastanku pri MDC-u, koji je i organizator ove Misije, s predstavnicima relevantnih institucija za temu.

U 1995. nastavljena je kontinuirana suradnja s g. von Imhoffom pri izradbi njegova Izvjješća o toj misiji za Vijeće Europe, suradnja s parlamentarnim izaslanstvom RH pri Vijeću Europe prije sjednica Komiteta za edukaciju i kulturu VE na kojoj je prezentirano navedeno Izvjješće tijekom travnja i svibnja 1995. godine.

Izvjješće je u konačnom obliku prihvaćeno na sjednici navedena Komiteta VE u svibnju 1995. s preporukama koje upućuju na prve pregovore za utvrđivanje očuvane i nestale građe iz Vukovara.

Izvjješće je popraćeno dokumentacijskim i foto dosjeima koji su dostavljeni MDC-u.

O Misiji je i sredstvima javnog priopćavanja iz zemlje i inozemstva (Art & Auction, Herald Tribune, The Economist, Vjesnik, Večernji list, Vijenac, "U potrazi" HRTV, i dr.) iz MDC-a dano 20 intervjua popraćenih i opsežnim dokumentacijskim podlogama.

Tekst o Misiji pripremljen je i za ovogodišnji broj *Informaticae Museologicae*.

Poradi cjelovitije obrade i prezentiranja problema u primjeni Haaške konvencije za zaštitu kulturnih dobara tijekom oružanih sukoba za rata u Republici Hrvatskoj, a napose u slučaju uništenja i otuđenja pokretne kulturne baštine iz vukovarskih muzeja, crkava i privatnih zbirki, u okviru UNESCO-ova projekta o Vukovaru, Muzejski dokumentacijski centar je u

suradnji s Hrvatskom komisijom za suradnju s UNESCO-om te Gradskim muzejom Vukovara u progonstvu, organizirao sastanke o toj temi od 20. do 22.9.1995. pri MDC-u s prof. dr. Patrickom Boylanom.

Dr. P. Boylan je potpredsjednik ICOM-a (Međunarodnoga savjeta za muzeje UNESCO-a) i voditelj radne grupe za dopune Haaške konvencije pri ICOM-u, te autor publikacije *Review of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict (The Hague Convention of 1954)*, UNESCO, 1993.

Organizirano je niz sastanaka o toj temi sa stručnjacima iz Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine, crkvenim i državnim vlastima.

Organizacija 2. istraživačke misije Vijeća Europe u Hrvatskoj koju je vodio g. Hans-Christoph von Imhoff o stanju spomenika kulture i muzeja u oslobođenom dijelu krajine od 6. do 11.12.1995. godine u suradnji s Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine.

Restitucija kulturnih dobara i ilegalna trgovina

Nastavak suradnje s Odjelom Interpola u Hrvatskoj, Ministarstvom vanjskih poslova, Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb, Ministarstvom vanjskih poslova u svrhu potrage za ukradenim muzejskim predmetima i dr.

Nastavljena je suradnja, koja je otpočela 1994. godine, s UNESCO-ovim međuvladinim komitetom za povrat nestalih umjetnina;

Otpočela je priprema dokumentacijske podloge za restituciju kulturnih dobara iz Vukovara (muzeji, crkve) u suradnji s Gradskim muzejom Vukovar u progonstvu i Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb.

Nastavak suradnje s Getty Art History Information Program, SAD, na projektu *International Documentation Standards for the Protection of Cultural Objects - Information Recorded for the Documentation, Tracking and Recovery of Cultural Objects*. Program koordiniraju Vijeće Europe, ICOM i UNESCO.

Suradnja sa stručnjacima iz Ministarstva vanjskih poslova u pripremi podloge za sastanak zemalja članica potpisnica Haaške konvencije održan u okviru Generalne konferencije UNESCO-a u Parizu 13.11.1995. godine.

Suradnja s Hrvatskom komisijom za suradnju s UNESCO-om:

suradnja MDC-a u dva projekta koja financira UNESCO: obnova muzeja u Konavlima i Obnova Vukovara.

Organizacija sastanka u Zagrebu o primjeni Haaške konvencije tijekom rata u Hrvatskoj s voditeljem ICOM-ove Radne grupe za izmjenu i dopune Haaške

konvencije i potpredsjednikom ICOM-a g. prof. Patrick Boylanom, City University, London, Velika Britanija.

Suradnja s predstavnicima Međunarodnoga suda za ratne zločine učinjene u bivšoj Jugoslaviji iz Den Haaga.

Priprema dokumenata i drugog stručnog materijala o ratnim štetama učinjenim na muzejima RH za potrebe sastanka pri MDC-u s predstavnicima Međunarodnog suda za ratne zločine iz Den Haaga, održanog 11. svibnja 1995.

Priprema baza podataka o istoj temi za potrebe Hrvatske komisije za ratne zločine i dogovor o daljnjoj suradnji na sastanku s predsjednikom te Komisije, kao i koordinacija u pripremi dokumentacijskih podloga s Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb.

Evidencije ratnih šteta u muzejima i galerijama Hrvatske

Nastavljen rad, otpočet tijekom srpnja 1991. godine, evidentiranja šteta na muzejima i galerijama tijekom Domovinskog rata, na muzejima na okupiranom području, te izradba izvještaja i stručnih podloga za potrebe niza stručnih organizacija od Vijeća Europe, UNESCO-a, ICOM-a i dr.

Pripremljene dokumentacijske podloge o ratnim štetama i nestanku dijela građe za muzeje u Iloku i Jasenovcu za potrebe Ministarstva kulture i Ministarstva vanjskih poslova RH.

Obilazak i pregled stanja muzeja u oslobođenom dijelu zapadne Slavonije (svibanj 1995.) u Slunju, na Plitvičkim jezerima, u Obrovcu, Drnišu, Benkovcu, Kninu i dr. (kolovoz 1995.), te izradba izvješća o tome.

Suradnja s ECMM HQ, Zagreb

Nastavila se suradnja s Promatračkom misijom Europske zajednice (ECMM) u Zagrebu. ECMM je prva međunarodna vladina organizacija s mandatom Vijeća Europe, od svibnja 1994. godine, o utvrđivanju stanja kulturne baštine uništene tijekom rata u Hrvatskoj. MDC je tijekom 1995. zatražio dopunske informacije o stanju muzeja na okupiranom području RH i mogućnosti zaštite tih institucija od daljnjeg devastiranja.

Tri opsežna izvješća ECMM-a o štetama na kulturnoj baštini u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini nalaze se u dokumentaciji MDC-a.

Standardi i kriteriji

Izrađeni su prijedlozi osnovnih kriterija za muzejsku djelatnost za potrebe Povjerenstva za muzejsku djelatnost Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i znanost, Zagreb.

ZAŠTITA MUZEJSKE GRAĐE

U svrhu cjelovitije zaštite muzejske građe 1995. godine nastavljena je realizacija programa pregleda depoa i izložbenih prostora, programa tečajeva za muzejsko-galerijske djelatnike o preventivnoj zaštiti

muzejske građe, kao i programa obrade crkvenih muzeja i zbirki.

Započet je rad na projektu zajedničkoga depoa za muzeje grada Zagreba. Pregledano je pet lokacija u tu svrhu i obavljeni su potrebni dogovori s relevantnim osobama.

Program pregleda depoa i izložbenih prostorija obavila je komisija stručnjaka za pojedina područja i konzervator MDC-a, a za muzeje grada Zagreba koji su na državnom proračunu.

Obavljen je pregled i napravljena su izvješća za Modernu galeriju i Tiflološki muzej, Zagreb. Sastavljena su i izvješća za muzeje i galerije pregledane potkraj 1994. godine i to za: Muzej Đakovštine, Đakovo; Muzej u Županji; Galeriju likovnih umjetnosti u Osijeku; Gradski muzej u Vinkovcima; Hrvatski povijesni muzej; Gliptoteku HAZU; Kabinet grafike HAZU te za Atelje Meštrović u Zagrebu.

Napravljeno je skupno izvješće za muzeje i galerije u gradu Zagrebu koji su na državnom proračunu i za muzeje i galerije u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Sva su izvješća predana navedenim muzejima, državnim vlastima i nadležnim upravama.

Ova izvješća obrađuju fizičku zaštitu muzejskih predmeta i zbirki - protuprovalnu, protupožarnu sigurnost, opremu depoa, stanje građe i mikroklimatske uvjete, te predlažu mjere za poboljšanje zatečena stanja u muzejima.

Program obrade crkvenih zbirki i muzeja otpočeo je na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije. Obavljen je terenski dio posla, pregled inventara crkava, crkvenih zbirki i muzeja za crkve sv. Mihovila, sv. Petra i Pavla, sv. Roka, Franjevački samostan, u Osijeku, te za dvije pravoslavne crkve. Pregledane su i zbirke te muzeji u crkvama u Đakovu, Nuštru, Vinkovcima, Županji i Našicama.

Na području grada Zagreba terenski su obrađeni: Dijecezanski muzej, Kaptolski arhiv, Biblioteka Nadbiskupskog sjemeništa i Biblioteka Teološkog fakulteta, Metropolitanska biblioteka, Institut za crkvenu glazbu, Glazbeni arhiv Vijenca, Riznica katedrale, Franjevački samostan i crkva na Kaptolu, crkve sv. Katarine, Srca Isusovog, sv. Franje na Ksaveru, sv. Marije, sv. Martina, sv. Petra i dr.

Obrada prikupljenih podataka je u tijeku.

Sudjelovanje konzervatora MDC-a u predaji dosjea popisa pokretnih spomenika sakralne zbirke u Vodnjanu u svojstvu člana radne grupe Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb, i nastavak rada na obradi zbirke.

Održani su tečajevi o preventivnoj zaštiti muzejske građe za muzejske djelatnike u Zagrebu tijekom svibnja, a za kustose istarskih muzeja tijekom studenoga u prostorijama Restauratorske radionice

Zavoda za restauriranje umjetnina u Juršićima.

Predavači su bili Denis Vokić, restaurator Zavoda za restauriranje umjetnina, Zagreb, i Ž. Laszlo, konzervator savjetnik MDC-a. Održana su i dva tečaja za kustose o mjerenju relativne vlage zraka i baždarenju higrometara u Zagrebu i Osijeku.

- Nastavljena je nabava opreme i materijala za preventivnu zaštitu u muzejima grada Zagreba suradnja s Gradskim uredom za obrazovanje, kulturu i znanost, Zagreb, te za muzeje Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije suradnja s ICOM-om.
- Pregled restauratorskih i preparatorskih radionica u zagrebačkim muzejima i izradba prijedloga za poboljšanje rada i njihova razvoja.
- Pripremljeni su anketni upitnici i utvrđen način obrade podataka u svrhu izradbe podloge za daljnja istraživanja o programu razvoja muzejskih preparatorsko-restauratorskih radionica. Anketiranje na terenu je u tijeku.
- Suradnja s Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine
- U suradnji s Državnom upravom za zaštitu kulturne i prirodne baštine započeta je izradba popisa pokretnoga kulturnog blaga u franjevačkom samostanu i župnoj crkvi u Pazinu.
- Program unapređivanja i koordiniranja edukativne djelatnosti u muzejima grada Zagreba

Edukacija u muzejima

Formirana je radna grupa kustosa pedagoga iz zagrebačkih muzeja i otpočelo je definiranje uloga edukativne djelatnosti i kustosa pedagoga. Uspostavljena je ponovna suradnja s Ministarstvom prosvjete u smislu skupne provedbe određenih muzejskih programa. Obavljeno je anketiranje muzeja grada Zagreba kao i organizirano prezentiranje pedagoškoga rada u Arheološkom muzeju i Muzeju za umjetnost i obrt. Organizirana su i dva stručna putovanja za navedenu radnu grupu u Varaždin, Gradskom muzeju i u Museum fuer Volkskultur u Spittal am Drau, Austrija. U oba slučaja grupi kustosa pedagoga predložen je pedagoški rad odnosnog muzeja.

PRAVNA DJELATNOST

- Organizacija stručnih ispita za zvanje kustosa za dva roka i rad u svojstvu tajnika Komisije. Obavljeni su svi poslovi pripreme i organizacije održavanja ispita do obavještanja ispitivača i kandidata i dr.;
- Davanje pravnih savjeta brojnim muzejima iz Hrvatske napose u svezi sa Zakonom o ustanovama te primjeni njegovoj u muzejima;
- Praćenje svih promjena zakona, uredaba i sl., te međunarodne pravne problematike;
- Izradba ugovora iz okvira redovne djelatnosti MDC-a za tiskanje publikacija MDC-a, plakata uz Dan muzeja i dr.;
- aktivno sudjelovanje u svojstvu sindikalnog povjerenika MDC-a te predstavnika muzeja u pregovorima između Ministarstva kulture i Nezavisnog sindikata u kulturi u svezi s utvrđivanjem platnih razreda za djelatnike Centra i dr.;
- sudjelovanje u radu dvaju upravnih odbora muzeja prema imenovanju Ministarstva kulture RH te izradbe Statuta tih institucija.

STRUČNA PUTOVANJA I STRUČNI SKUPOVI NA KOJIMA SU SUDJELOVALI STRUČNJACI IZ MDC-a

- Sudjelovanje M. Fruk i Ž. Laszla na proslavi 60. obljetnice Muzeja brodskog Posavlja u Slavanskom Brodu, ožujak 1995.
- Prisustvovanje V. Zgaga i B. Šulc, međunarodnom etnološkom folklorističkom skupu o temi Rat, progonoštvo, svakodnevnica, održanom 30.03.-02.04.1995. u Zagrebu, u organizaciji Instituta za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, i Matice hrvatske.
- Prisustvovanje V. Zgaga, Međunarodnom sajmu muzeja u Londonu, Velika Britanija i pratećem seminaru "Muzeji u 21. stoljeću", svibnja 1995. godine.
- Sudjelovanje B. Šulc na 1. svjetskoj konferenciji Culturelink o temi Dynamics of Communication and Cultural Change: The Role of Networks, održanoj u Zagrebu 08.-11.06.1994. u organizaciji IRMO a pod pokroviteljstvom UNESCO-a.
- Prisustvovanje djelatnika MDC-a, M. Fruk, Ž. Laszlo i B. Šulc, 1. sajmu muzejske opreme, MUTEK, održanom u Münchenu, Njemačka, 22.-25.06.1995. godine, u organizaciji Muzeja Slavonije, Osijek, i Muzeja grada Zagreba. Obilazak izložaba i muzeja u Münchenu.
- U organizaciji Sveučilišnoga računskoga centra iz Zagreba, lipnja 1995. godine, u Puli je održana 17. internacionalna konferencija "Information Technology Interfaces" za kojoj su Ana Garvas-Delić i Maja Cvitaš pripremile referate:
  - Getting Ready for Cultural Information Dissemination
  - Informatization of the Museum of Arts and Crafts, Zagreb, u suradnji s kustosima Muzeja za umjetnost i obrt, Zagreb, D. Osrečki i V. Lovrić-Plantić. Radovi su objavljeni u zasebnom zborniku skupa.
- Sudjelovanje M. Fruk i S. Radovanlije na tečajevima SRCA za Gopher, Unix, te tečaju CARnet (Ž. Laszlo, T. Cukrov i B. Šulc), lipanj 1995.
- Sudjelovanje B. Šulc predavanjem o međunarodnim misijama za utvrđivanje ratnih šteta na muzejima u RH, suradnji MDC-a s Vijećem Europe, UNESCO-om i ICOM-om o temi restitucije kulturnih dobara, na 4. međunarodnom sastanku Odbora Međunarodnog arhivskog vijeća za preventivnu zaštitu arhivskog gradiva u ratu i prirodnim katastrofama, održanog u organizaciji Državnog arhiva Hrvatske u Slovenskom državnom arhivu, Ljubljana 04.-07.6.1995.
- Sudjelovanje Ž. Laszla i B. Šulc na skupu Školovanje kadra u zaštiti spomeničke baštine u organizaciji Vijeća Europe, održanom u Muzeju Mimara, Zagreb, 11.-12.06.1995. Organizator skupa bila je Državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb.
- Izlaganje Ž. Laszla o školovanju kadrova u muzejskoj djelatnosti i problemima u preventivnoj zaštiti u muzejima.
- Stručni posjet L. Dražin-Trbuljak Bijenalu u Veneciji i prisustvovanje otvaranju, 05.-09.06.1995. godine.
- Sudjelovanje B. Šulc na Godišnjoj konferenciji ICOM-a u Stavangeru, Norveška, srpanj 1995.

- Sudjelovanje Ž. Laszla na tečaju o konzervaciji u muzejima koji je organizirao NK ICOM-a, Hagen, Njemačka
- Sudjelovanje B.Šulc na konferenciji Art Theft and Its Control, London, u organizaciji The Art Loss Register, Interpol, The Getty Art History Information Program i dr. predavanjem o temi Art Theft in Period of Arm Conflict, The Experience of the Republic of Croatia i posjet Škotskom muzejskom savjetu, Edinburgh, 10. - 21.11.1995.
- Sudjelovanje B.Šulc referatom Arheološke baze podataka na skupu Pejzažna i urbana arheologija, Medulin, 7.11.12.1995.

Predavanja:

- U suradnji s Muzejskim društvom Slovenije, Ljubljana, MDC je organizirao predavanja u Zagrebu g. Jean Claude Duclosa, direktora Musee Dauphinois, Francuska, o temi Nova muzeologija i eko muzeji, 23.01.1995. godine, i gđe. Paulette McManus, University College, London, Velika Britanija, o temi Evaluacija muzejskih izložaba, 10.04.1995. godine. Predavanja su organizirana za muzejske djelatnike grada Zagreba.

Predavanja će biti objavljena u časopisu Informatica Museologica, 1995.

ODNOSI MDC-a S JAVNOŠĆU

Djelatnici MDC-a sudjelovali su u emisijama obrazovnog i kulturnog programa Hrvatskog radija i televizije, o temama iz djelatnosti muzeja Hrvatske i MDC-a, kao i u javnim glasilima u zemlji i inozemstvu.

RAD DJELATNIKA MDC-A U POVJERENSTVIMA, VIJEĆIMA, STRUKOVNIM UDRUŽENJIMA

- Muzejsko vijeće Hrvatske, 1 član
- Povjerenstvo za muzejsku djelatnost Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i znanost, Zagreb, 1 član
- Povjerenstvo za informatizaciju muzejske djelatnosti Gradskog sekretarijata za obrazovanje, kulturu i znanost, Zagreb, 1 član
- Povjerenstva Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Zagreb, 1 član
- članstvo u ICOM-ovim komitetima za dokumentaciju, muzeologiju, public relations, konzervaciju,
- članstvo u upravnim odborima 2 muzeja, 1 član.